

Évközi VIII. vasárnap – 2011. február 27.

Egy férfi tiszta szarvasbőr törlőkendővel fényesítette az autóját már több, mint egy órája, pedig azon egy porszem se volt, vakítóan csillogott-villogott. A fényesítés előtt órákon át mosta, súrolta, porszívózta a kocsit. Pedig nem volt túl koszos, hiszen ezt a műveletet legalább hetente egyszer elvégezte rajta a mi emberünk. Volt, amikor hetente többször is. Igazából szinte mindig, amikor akadt néhány órányi szabadideje. A kislánya a közelében álldogált némán. Nagyon jól tudta már, hogy ilyenkor nem zavarhatja aput, hiszen rögtön keményhangú leszidást vált ki vele, s még a közeléből is elzavarja. Eleinte megpróbálta elhívni, hogy kicsit játsszon vele, de már régóra rájött, hogy reménytelen. Csak ácsorgott hát unatkozva, s várta, hogy mikor fejezi be. Az apa egyszer csak felnézett, rápillantott a fiára, s oktatólag megszólalt: „Tudod kislányom, az autó a család nagy értéke! Vigyázni kell rá, foglalkozni vele, időt szánni rá!” A fiú elszontyolodva hallgatott, majd egy idő után megszólalt: „Ezek szerint én nem vagyok a család nagy értéke?” „Hogy-hogy? Miért mondasz ilyet?” – horkant fel az apja. „Csak abból gondolom, hogy rám soha nem figyelsz, rám soha nem szánsz egy percet sem.”

Igen, szép-szép ez a jézusi példabeszéd az ég madarairól meg a mezők liliomairól, de csak próbálnánk meg mi emberek semmit sem dolgozni, nem gondoskodni magunkról meg a családukról! Nosza, gyorsan kiderülne, hogy bizony nincs mit ennünk, nincs mibe öltöznünk! Nem kell ezeket a tanításokat olyan komolyan venni, mert még majd felkopik az állunk! Biztosan nem kevesen gondolkodnak így, amikor meghallják a mai evangélium szavait. Való igaz, az Isten nem egészen úgy gondoskodik rólunk, emberekről, mint az ég madarairól és a mezők virágairól. Ez azonban nem azt jelenti, hogy nem is gondoskodik, hogy ránk nem terjed ki a gondviselés még sokkal inkább, mint a többi élőlényre. Isten minden teremtményéről a maga természete szerint gondoskodik. A madaraknak és a virágoknak is „tenniük” kell azért, hogy jól tápláltak és szépek legyenek, még ha ez nem is vetést-aratást, szövést-fonást takar. Róluk sem „nélkülük” gondoskodik az Isten. Jézus példabeszéde nem arra irányul, hogy semmittevésre biztasson minket, sültgalamb-váró lustaságra és felelőtlenségre. Sokkal inkább azért hangzik el ez a tanítás, hogy megóvja az embert a túlzott aggodalmaskodástól és a belőle fakadó bűnöktől.

Isten a teremtéskor azzal bírta az emberre a földet, a természetet, hogy „művelje és őrizze”. Nem volt tehát tétlenségre kárhóztatva az ember Isten eredeti tervében sem. A bűnbeesés előtti állapotra sem az volt a jellemző, hogy az embernek minden jó csakúgy az ölébe hullott, akár akarta, akár nem, akár tett érte valamit, akár nem. A bűnbeeséssel azonban valami súlyosan megváltozott: az ember „Isten nélkül”, sőt „Isten ellenére” akarta megoldani az életét, megvalósítani boldogságát. Úgy gondolta, elég ő önmagának! Ennek következménye lett azután az, hogy Isten engedte, hogy az történjen, amit az ember akar: ezentúl „arcod veritékével eszed a kenyered, tövist és bogáncsot

terem neked a föld”. Ha az ember elszakad a teremtés forrásától, elfordítja arcát a gondviselő Istentől, akkor rögtön úgy éli meg, hogy csak ő a felelős saját boldogulásáért. Elveszíti szabadságát az anyagi javakkal szemben, elveszíti magasabbrendűségének tudatát, s önmagát is az anyagvilágnak kiszolgáltatott lényként tapasztalja meg. Nem véletlenül óv bennünket II. János Pál Pápa attól, hogy önmagunkat „merőben biológiai lényként” aposztrofáljuk, megfélemlítve magasabbrendű, istengyermeki életünkről, hivatásunkról. Ha az ember azt hiszi, hogy anyagi boldogulása tekintetében mindent önmagától kell várnia és önmagának köszönhet (vagy legalábbis pusztán emberi eszközöknek), akkor élete tele lesz aggodalommal. Ha boldogságát csak az érzéki, evilági javaktól várja, akkor túlzott elvárásokat táplál az anyagvilág értékeivel és önmagával, mint ezek „megtermelőjével és fogyasztójával” szemben. Olyan elvárásokat, amelyek nem teljesülhetnek, hiszen a boldogságvágyunk végső soron másra irányul: nem kézzel, ésszel megtermelhető és elfogyasztható értékekre. Mivel pedig elvárásai nem teljesülnek, elégtelennek érzi önmagát, munkáját, megszerzett javait, s ez lesz aggodalmaskodásának forrása. Nem csak az aggodalmaskodik tehát – mint a tapasztalat is mutatja – akinek kevés jut az anyagiakból, s ezért kínlódik, hanem az is, aki bőven birtokol és fogyaszt belőlük, mégsem elégedett. Nagyon szépen fogalmazza ezt meg Szent-Gály Kata egyik verse:

„Ilyenek vagyunk. Elcsigázottak és kimerültek. Erőnk elvérzik a mindennapi kenyérkeresésben. Sovány legelőkön járunk, és azt a keveset is elesszük mások elől.

Ilyenek vagyunk. Elcsigázottak és kimerültek. Erőnk elvérzik a mindennapi kalácskeresésben. Kövér legelőkön járunk, és azt a sokat is fenntartjuk magunknak.”

Jézus látja ezt az elcsigázottságot és kimerültséget! Látja a sok aggodalmat és feszültséget, ami a gondviselő Istenről és istengyermeki hivatásunkról való megfélemlítésből ered. Bizony, mai társadalmunk nem kevésbé szenved mindettől, mint a Mester korának embere! Ezért mondja el gyönyörű példabeszédét az ég madarairól és a mezők liliomairól, hogy ráébredjünk: földi életünk is a Mennyei Atya kezében van, nem feledkezik meg rólunk, s tudja, hogy mindezekre a javakra szükségünk van. Jézus arra is újra meg akar tanítani minket, embereket, hogy a helyükön értékeljük a teremtett világ javait, valóban arra használjuk őket, amire valók, s annyit szerezzünk és fogyasszunk belőlük, amennyire valójában szükségünk van. „Nem több-e az élet az eledelnél és nem több-e a test a ruhánál?” Ha őszintén szemügyre vesszük az emberek többségének magatartását a testi értékekkel kapcsolatban, bizony azt látjuk, hogy az eledel, a fogyasztás sokak számára több, mint az élet, a kulcsín, a ruha pedig több, mint maga a test! Nem így él és gondolkodik-e az, aki tönkredolgozza magát az anyagiakért, s ötven éves korában koporsóba kerül, vagy legalábbis véglegesen megrokkán, mert annyira túlhajszolta magát? Nem több-e az eledel az életnél azok számára, akik mértéktelenül fogyasztják a

sokszor egészségtelen ételeket, vedelik az alkoholt roncsolva szervezetüket? Nem több-e a ruha, a szépség a testnél azok számára, akik Isten teremtette testüket mindenféle mesterséges, sokszor egészségtelen átalakításnak vetik alá, csak hogy megfeleljenek a ma felkapott kinézetnek? Akik hideg télen is haspólóban és miniszoknyában járnak, s nem győznek kikeveredni a fölfázásokból? Mintha testünk csak „dísz” lenne, ami mutogatni való és tetszést kell kiváltania, semmi egyéb értéke nincs! Nem, a testünk a bennünk lakó Isten temploma! Testünkkel tudjuk kifejezni lelkünk rezdüléseit, érzéseinket, akarataink döntéseit. A testünket kaptuk arra, hogy szeretetünk ezerféle jelével elárasszuk embertársainkat, a testünk is arra hivatott, hogy része legyen abban a tökéletes boldogságban, amit a lelkünk elérhet. Ha az ember elfogadná az anyagi és testi értékek igazi helyét az életében, nem aggódalmaskodna annyit! Ráébredne, hogy már elég az, amit birtokol, sőt talán több is, mint elég! Ha képes lenne megelégedni a kevesebbrel, megtapasztalná, hogy kevesebb szellemi-fizikai ráfordítással, fáradtsággal, idővel is meg tudja szerezni azt, amire neki és övéinek valóban szüksége van, s több időt, energiát tudna szánni arra, ami valóban boldogítja! Akkor nem lenne bálvánnyá életünkben az autó, a mobiltelefon vagy a számítógép! Akkor jutna idő a gyerekre, a családra, a barátokra, a közös kikapcsolódásra, a méltó ünneplésre, és nem utolsósorban a lelkünk ápolására: az imádságra, elmélkedésre, szentmisére. „Ti keressétek előbb Isten Országát és annak igazságát, s mindezeket megkapjátok hozzá!” Ritkán ugyan, de meg lehet látni, hogy akadnak emberek, családok, akik sokkal boldogabbak, kiegyensúlyozottabbak, nyugodtabb életűek az átlagnál, pedig szemmel láthatóan szegényebbek, egyszerűbb az életmódjuk a többségnél. Több az örömük a gazdagokénál, kevesebb feszültséget élnek át, mint a tehetősek, mert jobban odafigyelnek arra, ami valóban boldogítja az embert: az Isten és az emberek iránti szeretetre. Mi miért ne lehetnénk ilyenek?